

CYNGOR SIR YNYS MÔN		
Adroddiad i:	PWYLLGOR GWAITH	
Dyddiad:	28 TACHWEDD 2023	
Pwnc:	ADRODDIAD MONITRO CYLLIDEB GYFALAF 2023/24 – CHWARTER 2	
Aelod Portffolio:	Y CYNGHORYDD R WILLIAMS – DIRPRWY ARWEINYDD A DEILYDD PORTFFOLIO CYLLID	
Pennaeth Gwasanaeth / Cyfarwyddwr:	MARC JONES - CYFARWYDDWR SWYDDOGAETH (ADNODDAU) A SWYDDOG ADRAN 151 (EST. 2601)	
Awdur yr Adroddiad: E-bost:	JEMMA ROBINSON JemmaRobinson@ynysmon.llyw.cymru	
Aelodau Lleol:	AMHERTHNASOL	
A –Argymhelliad/argymhellion a rheswm/rhesymau		
<ul style="list-style-type: none"> Argymhellir bod y Pwyllgor Gwaith yn nodi cynnydd y gwariant a'r derbyniadau yn erbyn y gyllideb gyfalaf ar gyfer 2023/24 yn chwarter 2. Cymeradwyo'r cynlluniau ychwanegol gwerth £7.319m a ychwanegwyd i'r rhaglen gyfalaf a'r cyllid diwygiedig, yn unol ag Atodiad C, a fydd yn rhoi cyllideb gyfalaf o £60.018m ar gyfer 2023/24. 		
B – Pa opsiynau eraill wnaethoch chi eu hystyried a beth oedd eich rhesymau dros eu gwrthod a/neu ddewis yr opsiwn hwn?		
Amherthnasol		
C – Am ba reswm y mae hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith?		
<ul style="list-style-type: none"> Mae'r adroddiad hwn yn nodi perfformiad ariannol y gyllideb gyfalaf ar gyfer ail chwarter y flwyddyn ariannol. Mae monitro'r gyllideb yn swyddogaeth a ddynodwyd i'r Pwyllgor Gwaith. 		
CH – A yw'r penderfyniad hwn yn gyson â pholisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?		
Ydi		
D – A yw'r penderfyniad hwn yn unol â'r gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor?		
Gosod y gyllideb gyfalaf flynyddol.		
DD – Gyda phwy wnaethoch chi ymgynghori? Beth oedd eu sylwadau?		
1	Prif Weithredwr / Tîm Arweinyddiaeth (TA) (gorfodol)	Mae'r Tîm Arweinyddiaeth wedi edrych ar yr adroddiad ac ymgorfforwyd y sylwadau yn yr adroddiad terfynol.
2	Cyllid / Swyddog Adran 151 (gorfodol)	Amherthnasol – adroddiad y Swyddog Adran 151 yw hwn.
3	Cyfreithiol / Swyddog Monitro (gorfodol)	Mae'r Swyddog Monitro yn aelod o'r Tîm Arweinyddiaeth ac ystyriwyd ei sylwadau.
4	Adnoddau Dynol (AD)	
5	Eiddo	
6	Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu (TGCh)	
7	Caffael	
8	Sgriwtini	
9	Aelodau Lleol	
E – Effaith ar Genedlaethau'r Dyfodol (os yw'n berthnasol)		
1	Sut mae'r penderfyniad hwn yn effeithio ar ein hanghenion tymor hir fel Ynys?	Mae'r gyllideb gyfalaf yn cyllido buddsoddiadau mewn asedau ac isadeiledd sy'n ofynnol i ganiatáu'r Cyngor gwrdd â'r amcanion hir dymor a nodir yn ei Gynllun Corfforaethol a'r Strategaeth Gyfalaf.

2	A yw hwn yn benderfyniad y rhagwelir y bydd yn atal costau / dibyniaethau ar yr Awdurdod yn y dyfodol. Os felly, sut?-	Bydd rhai o'r buddsoddiadau unigol, e.e. gwaith atal llifogydd, yn atal costau yn y dyfodol, tra bydd eraill, e.e. prosiectau ICF, yn lleihau dibyniaeth ar y Cyngor i ddarparu gwasanaethau mwy costus.
3	A ydym wedi bod yn cydweithio â sefydliadau eraill i ddod i'r penderfyniad hwn, os felly, rhowch wybod gyda phwy:	Mae cyllid ar gyfer prosiectau wedi'i gytuno a'i gynllunio gyda sefydliadau eraill, a Llywodraeth Cymru yn arbennig.
4	A yw dinasyddion Ynys Môn wedi chwarae eu rhan wrth ddrafftio'r ffordd hon ymlaen? Esboniwch sut:-	Mae Cynllun Corfforaethol y Cyngor a'r Rhaglen Gyfalaf 2023/24 wedi bod yn destun ymgynghoriad gyda dinasyddion Ynys Môn.
5	Nodwch unrhyw effaith a gaiff y penderfyniad hwn ar yr agenda Cydraddoldeb a'r Gymraeg	Mae rhai o'r prosiectau a gyllidir gan y rhaglen gyfalaf yn effeithio ar yr agenda cydraddoldeb, e.e. mynediad i ysgolion i'r anabl, y grant cyfleusterau i'r anabl. Nid oes unrhyw effaith ar agenda'r iaith Gymraeg.

F - Atodiadau:

Atodiad A – Adroddiad Monitro'r Gyllideb Gyfalaf – Chwarter 2 2023/24

Atodiad B – Crynodeb o Wariant Prosiectau Cyfalaf hyd yma yn erbyn y Gyllideb Gyfalaf a'r Gwariant a Ragwelir ar ddiwedd y flwyddyn

Atodiad C – Newidiadau i gyllidebau / cynlluniau ychwanegol a ychwanegwyd ers cwblhau'r broses gosod cyllideb

FF – Papurau cefndir (cysylltwch ag awdur yr adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach):

- Cyllideb Gyfalaf 2023/24, fel y'i cymeradwywyd gan y Cyngor llawn ar 9 Mawrth 2023;
- Datganiad ar y Strategaeth Rheoli Trysorlys ar gyfer 2023/24, fel y'i cymeradwywyd gan y Cyngor llawn ar 09 Mawrth 2023;
- Adroddiad Alldro Cyfalaf 2022/23, a gyflwynwyd i'r Pwyllgor hwn ar 27 Mehefin 2023; a
- Adroddiad Monitro Cyllideb Gyfalaf, Chwarter 1 2023/24, a gyflwynwyd i'r Pwyllgor hwn ar 26 Medi 2023.

1. CYFLWYNIAD

- 1.1 Dyma adroddiad monitro'r gyllideb gyfalaf ar gyfer ail chwarter y flwyddyn ariannol, ac mae'n caniatáu i Aelodau nodi cynnydd o ran gwariant cyfalaf a derbyniadau cyfalaf yn erbyn y gyllideb gyfalaf.
- 1.2 Ym mis Mawrth 2023, cymeradwyodd y Cyngor raglen gyfalaf ar gyfer gwasanaethau nad ydynt yn ymwneud â thai o £24.405m ar gyfer 2023/24, a rhaglen gyfalaf o £13.557m ar gyfer y Cyfrif Refeniw Tai (CRT). Yn ogystal, ym mis Mehefin 2023, cymeradwyodd y Pwyllgor Gwaith i lithriad cyfalaf o £13.477m gael ei ddwyn ymlaen o 2022/23, a daw hyn â chyfanswm y Rhaglen Gyfalaf ar gyfer gwasanaethau nad ydynt yn ymwneud â thai i £33.532m, a £17.907m ar gyfer y CRT. Ers cwblhau'r broses gosod cyllideb, ychwanegwyd cynlluniau at y rhaglen, y rhan fwyaf ohonynt yn cael eu cyllido gan grantiau, yn ogystal ag addasu cyllid, a daw hyn i gyfanswm o £7.319m. Mae'r Pwyllgor Gwaith wedi cymeradwyo swm ychwanegol o £1.26m ar gyfer cynllun o dan y CRT hefyd. Daw hyn â chyfanswm y gyllideb gyfalaf ar gyfer 2023/24 i £60.018m. Dangosir hyn yn y tabl isod:-

	Cyllideb wreiddiol 2023/24 a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn	Llithriad fel a gymeradwywyd yn yr alldro Ch4 2022/23	Cynnydd yn y CRT a gymeradwywyd gan y Pwyllgor Gwaith ym Mehefin 2023	Cynlluniau ychwanegol / addasiadau ers gosod y gyllideb	CYFANSWM
Cyllidir gan:	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Grant	22,367	2,909		9,953	35,229
Benthyca â Chefnogaeth	3,077	3,294		2,129	8,500
Benthyca Di-gefnogaeth	2,797	38		(2,797)	38
Cyfraniad Refeniw	9,221	3,936	1,260	(2,782)	11,635
Derbyniadau Cyfalaf	500	443		(500)	443
Cronfeydd Wrth Gefn		2,780		1,316	4,096
Benthyciad		77			77
CYFANSWM	37,962	13,477	1,260	7,319	60,018

Gweler Atodiad C am fanylion newidiadau i gyllidebau / cynlluniau ychwanegol a ychwanegwyd ers cwblhau'r broses gosod cyllideb.

2. CYNNYDD AR WARIANT 2023/24

- 2.1 Mae'r tabl isod yn nodi gwariant cyfalaf hyd at 30 Medi 2023, y gyllideb a broffiliwyd hyd at 30 Medi 2023 a'r cyllid arfaethedig ar gyfer rhaglen gyfalaf 2023/24:-

Gwasanaeth	Cyllideb Flynyddol £'000	Cyllideb a Broffiliwyd £'000	Gwariant Gwirioneddol £'000	Gwariant wedi'i Ymrwymo £'000	Cyfanswm Gwariant £'000	Cyllideb a Broffiliwyd a Wariwyd %	Cyllideb Flynyddol a Wariwyd %
Tai – Cronfa Gyffredinol	1,877	510	484	0	484	95	26
Tai – CRT	19,988	7,003	7,943	0	7,943	113	40
Dysgu Gydol Oes	12,876	4,456	4,145	333	4,478	100	35
Economaidd ac Adfywio	14,340	4,039	3,647	249	3,896	96	27
Prifffyrdd	8,528	2,210	2,018	188	2,206	100	26
Rheoli Gwastraff	366	30	29	0	29	97	8
Eiddo	1,440	361	204	2	206	57	14
Trawsnewid	391	197	54	140	194	98	50
Gwasanaethau Oedolion	212	194	180	0	180	93	85
Cyfanswm	60,018	19,000	18,704	912	19,616	103	33
Cyllidir gan:							
Grant Cyfalaf	35,229						
Derbyniadau Cyfalaf	443						
Benthyca â Chefnogaeth	8,500						
Benthyca Di-gefnogaeth	38						
Cyfraniad Refeniw	11,635						
Cronfeydd wrth Gefn	4,096						
Benthyciad	77						
Cyfanswm Cyllid	60,018						

- 2.2** Hyd at ddiwedd yr ail chwarter, gwariwyd 97% o'r gyllideb a broffiliwyd ar gyfer y gronfa gyffredinol, ond dim ond 29% o'r gyllideb flynyddol a wariwyd hyd yma. Y rheswm am hyn yw bod nifer o gynlluniau cyfalaf yn gwario tuag at ddiwedd y flwyddyn ariannol. Mae rhai cynlluniau cyfalaf wedi cychwyn, ac mae'r rhan fwyaf o'r gyllideb a broffiliwyd ar gyfer chwarter 2 wedi ei gwario, ond nid yw rhai cynlluniau cyfalaf wedi cychwyn eto, ac mae eu cyllidebau wedi eu proffilio i'w gwario yn ystod y chwarter nesaf, neu tuag at ddiwedd y flwyddyn ariannol, megis Isadeiledd Ymwelwyr, Porth Arfordirol Môn a chaeau chwarae Ysgol Uwchradd Bodedern. Gellir gweld y cynlluniau hyn a'u proffil yn Atodiad B. Mae nifer o gynlluniau Grantiau Cyfalaf yn 2023/24, ac mae diweddariad arnynt wedi'i gynnwys yn Adran 3.1 yr adroddiad hwn.
- 2.3** Mae'r CRT wedi gwario 113% o'r gyllideb a broffiliwyd a 40% o'r gyllideb flynyddol. Pan osodwyd cyllideb 2023/24 a'r cyllid cysylltiedig, roedd grantiau cyllido ar gael nad oeddent yn hysbys pan baratowyd y gyllideb. Mae manylion cyllido'r gyllideb wedi cael eu haddasu yn awr, ynghyd â'r grantiau ychwanegol a dderbyniwyd ers chwarter 1, fel y gwelir yn Atodiad C. Am ragor o wybodaeth ar wariant cyfalaf y CRT a'r gwariant a ragwelir, gweler adroddiad monitro chwarter 2 y gyllideb CRT, a gyflwynir i'r Pwyllgor hwn ar 28 Tachwedd 2023.

3. CYLLIDO

3.1 Grantiau Cyfalaf

3.1.1 Mae nifer o gynlluniau Grantiau Cyfalaf yn y Rhaglen Gyfalaf ar gyfer 2023/24, ac mae'r rhan fwyaf ohonynt wedi cychwyn ac yn mynd rhagddynt, a rhoddir diweddariad byr ar y cynlluniau hynny isod:-

- **Cymunedau Dysgu Cynaliadwy** – Mae adeilad newydd Ysgol Corn Hir wedi'i gwblhau. Uned Cyfnod Sylfaen Newydd yn Ysgol y Graig – Mae gwaith ar uwch strwythur yr adeilad cyfan, sef y Ffrâm Bren gyda Phanelau Strwythurol wedi'u Insiwleiddio, wedi'i gwblhau. Mae gwaith gosod bordiau plastr tu mewn i'r adeilad wedi cychwyn, ynghyd â gosod ffenestri. Mae mwy na hanner y gorchudd to wedi'i osod. Mae gwaith ar y meysydd parcio wedi cychwyn ac mae gwaith draenio'n mynd rhagddo. Addaswyd cyllideb ac arian cyllido prosiect Band B Ysgol y Graig i adlewyrchu'r matrices diweddaraf, a rhagwelir tanwariant yn erbyn y gyllideb yn ystod y flwyddyn ariannol hon. Oedi ar y safle yn gynharach yn y prosiect sydd i gyfrif am hyn.
- **Prosiect Trawsnewid Treflun Caergybi (Cam II y Fenter Treflun Treftadaeth (THI))** - Derbyniwyd y tendrau cyntaf mewn perthynas â gwelliannau yn Stryd Stanley, ar gyfer pedwar eiddo, ganol mis Medi ac maent yn cael eu hasesu ar hyn o bryd, a rhagwelir y bydd y gwaith yn cychwyn ym mis Tachwedd. Mae prosiectau eraill wedi datblygu i wahanol raddau, hyd at agosáu at gyrraedd y cam tendro. Bydd trafodaethau cadarnhaol gyda Cadw ynglŷn â'r Gaer Rufeinig yn Sant Cybi yn hwyluso'r gwaith dylunio terfynol. Mae cyswllt yn parhau gyda pherchnogion eiddo, cydranddeiliaid a gwasanaethau perthnasol er mwyn datblygu'r gwaith a sicrhau fod prosiectau allweddol yn cychwyn a bod y cyllid yn cael ei wario yn ystod y flwyddyn ariannol hon.
- **Partneriaeth Tirwedd Ynys Cybi** – Mae'r Partneriaeth Tirwedd wedi sicrhau cyllid o Gronfa Dreftadaeth y Loteri Genedlaethol i wireddu nifer o brosiectau sy'n canolbwyntio ar amgylchedd naturiol Ynys Cybi. Mae'r cynnydd ar brosiectau sy'n cael eu cyllido ar y cyd drwy Gronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop (ERDF) yn cynnwys:
 - **Gwarchod ein Treftadaeth** – Mae'r gwaith ar Ffynnon y Wrach, Tŵr Ellin a'r Wylfan uwchben Ynys Lawd wedi'i gwblhau. Mae gwaith ar Ynys Peibio a'r amddiffynfa rhyfel yn Nhrefarddur wedi'i gwblhau yn ddiweddar hefyd. Mae'r gwaith ar y Fagnelfa ym Mhenros wedi cychwyn, er bod ychydig o oedi oherwydd y tywydd. Bydd gwaith ar amddiffynfa rhyfel Cofeb Skinner yn dilyn ar ôl cwblhau gwaith ar y Fagnelfa. Dylai'r holl waith fod wedi'i gwblhau erbyn diwedd Tachwedd 2023.
- **Porth Twristiaid** – Canolfan Ymwelwyr Parc y Morglawdd: Mae'r gwaith wedi'i gwblhau ac agorwyd y Ganolfan Ymwelwyr ym mis Mehefin 2023.
- **Ffyniant Bro** – Yn ystod chwarter 2 mae prosiectau wedi bod yn gweithio ar baratoi dogfennau tendr gydag Ucheldre, Cyngor Tref Caergybi a rhan o'r gwaith parth cyhoeddus sy'n mynd allan i dendr. Bydd Cymunedau'n Gyntaf Môn yn mynd allan i dendr yn ystod chwarter 3. Hawliwyd cyfanswm o £0.768m gan Lywodraeth y DU ar gyfer gwariant yn chwarter 2, a hawliwyd cyfanswm o £3.3m hyd yma. Derbyniwyd yr ail daliad grant gwerth £1.39m gan Lywodraeth y DU ym mis Gorffennaf, ac mae'r taliad nesaf yn ddyledus ym mis Ionawr 2024. Mae pryderon am gostau cynyddol, ac efallai y bydd rhaid cynnal ymarfer peirianeg gwerth ar y prosiectau ar ôl derbyn y prisiau tendr.

- **Strydoedd Saffach** – Nod y cyllid, a ddarparwyd gan y Swyddfa Gartref trwy Gomisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru, yw gostwng troseddau cymdogaeth ac ymddygiad gwrthgymdeithasol yng Nghaergybi. Mae'r gwasanaeth Priffyrdd wedi derbyn cyllid i wella goleuadau stryd, darparu camerâu cylch cyfyng ychwanegol ar gyfer Cyngor Tref Caergybi a gwella'r Bont Geltaidd. Cwblhawyd y cyfan o'r gwaith, a daeth y cyllid i ben ym mis Medi 2023.
- **Prosiect Cam 2 Penrhos** – Nod y cynllun hwn yw adeiladu saith uned fusnes newydd ar Stad Ddiwydiannol Penrhos. Mae'r gwaith ar yr unedau wedi'i gwblhau. Mae'r holl waith allanol yn gysylltiedig â'r is-orsaf wedi'i gwblhau, ac mae'r unedau'n awr yn derbyn pŵer. Disgwylir i waith comisiynu gael ei gwblhau yn gynnar yn ystod chwarter 3. Mae disgwyl i'r unedau gael eu marchnata yn ystod chwarter 3.
- **Prosiect Cam 3 Penrhos** – Sicrhawyd yn wreiddiol gwerth £3.1m o gyllid o'r ERDF, a dyfarnwyd swm ychwanegol o £0.399m. Mae gwaith wedi parhau ar y safle ac mae'r heriau a grëwyd gan amodau tir andwyol wedi'u datrys, ond mae hyn wedi arwain at gynnydd sylweddol ac annisgwyl mewn costau. Mae gwaith ar y safle yn agosáu at gael ei gwblhau, ac mae angen gorffen gwaith mân allanol a mewinol. Rhagwelir y bydd y gwaith wedi'i gwblhau'n ymarferol yn ystod chwarter 3.
- **Prosiect Porth Llangefni** - Mae Safle Porth Llangefni (Parc Diwydiannol Tregarnedd) yn ardal o Llangefni lle bydd saith o blotiau'n cael eu datblygu yn y pen draw.
 - **Unedau Porth (ERDF)** – Mae'r holl unedau wedi cael eu gosod.
 - **Cyd-fenter Porth** – Nod y Cyd-fenter Porth yw cwblhau gwaith galluogi ar y plotiau sy'n weddill ar Barc Busnes Tregarnedd (Safle Porth). Cwblhawyd gwaith archeolegol ac ecolegol ac mae materion pellach wedi codi. Tri phlot fydd ar gael i'w gwerthu, yn hytrach na 6, oherwydd cyfyngiadau archeolegol. Mae'r holl waith galluogi wedi'i gwblhau. Bydd gwaith marchnata'r plotiau sydd ar gael i'w gwerthu yn cychwyn ar y cyd â'r gwasanaethau eiddo.
- **Cynlluniau Draenio yng Nghaergybi ac Amlwch** – Mae'r astudiaethau hyn yn mynd rhagddynt. Yng Nghaergybi, mae gwaith yn mynd rhagddo ar lunio rhestr fer o opsiynau. Yn Amlwch, datblygwyd rhestr hir o opsiynau. Mae'r gwaith yng Nghaergybi wedi cael ei ohirio tra bod rhagor o archwiliadau safle'n cael eu cynnal i'r mewnlifiadau newydd a ddadorchuddiwyd. Bydd y ddwy astudiaeth yn parhau trwy gydol 2023/24.
- **Gwaith Grant ar Raddfa Fach** – Cymeradwywyd 7 cynllun adeiladu ar gyfer 2023/24. Cafodd un cynllun ei dynnu'n ôl (Capel Moriah, Gwalchmai) yn ddiweddarach oherwydd cymhlethdod y gwaith a'r gost eithafol. Mae gwaith adeiladu ar y cynlluniau sy'n weddill wedi'i gynllunio i gychwyn yn ystod chwarter 2 a 3.
- **Llanfairpwll, Porthaethwy (Achos Busnes Llawn)** - Mae Achos Busnes Llawn Porthaethwy yn datblygu'n dda. Fodd bynnag, mae gwaith wedi dod i stop ar achos busnes Llanfairpwll oherwydd materion yn ymwneud ag adnoddau.
- **Strwythur Mill Lane** – Mae'r system sensor ddiwygiedig wedi'i rhoi ar waith a bydd yn cael ei monitro yn ystod y gaeaf. Mae arbenigwyr wedi ymweld â'r safle hefyd i asesu'r system sensor.
- **Teithio Llesol** - Sicrhawyd grant gwerth £2.253m gan Lywodraeth Cymru i gynyddu lefelau teithio llesol, gwella iechyd a llesiant, gwella ansawdd aer, lleihau allyriadau carbon, cysylltu cymunedau a gwella teithio llesol ar gyfer cyflogaeth, addysg a gwasanaethau allweddol, cyrchfannau a thrafnidiaeth gyhoeddus.
 - Mae £0.500m ar gyfer gwaith craidd ar nifer o gynigion ar gyfer cynlluniau, ac mae'n cynnwys gwaith datblygu ymlaen llaw, gwaith ar raddfa fach a gweithgareddau monitro ac arfarnu.

- **Gwaith Datblygu Ymlaen Llaw**
 - Benllech (dau lwybr ger yr A5025 a gwella'r Sgwâr (A5025)) – roedd gwaith yn ystod chwarter 2 yn cynnwys cynnal Ymgynghoriad dros gyfnod o 6 wythnos a Digwyddiad Ymgynghori (19 Gorffennaf), a pharatowyd adroddiad i lywio'r prif ganfyddiadau a'r camau nesaf.
 - Porthaethwy – Ffordd Pentraeth a'r A5025 i gyfleuster Parcio a Rhannu Llanfairpwll – chwarter 2 – roedd ymateb Llywodraeth Cymru'n datgan y gallai culhau'r gerbyttfordd ar Ffordd Pentraeth fod yn risg, yn enwedig oherwydd y sensitifrwydd yn gysylltiedig â Phont Grog Menai. Mae'r cynllun hwn wedi cael ei ohirio am y tro ac ailymwelir ag o ar ôl datrys yr holl faterion sy'n ymwneud â gwytnwch y rhwydwaith ffyrdd. Daethpwyd i gytundeb â Thrafnidiaeth Cymru i ailbroffilio'r gweithgaredd hwn a'i werth ar ddiwedd chwarter 3.
 - Gaerwen (a Llanddaniel) – chwarter 2 – paratowyd drafft terfynol o'r briff – i'w gyhoeddi yn chwarter 3.
 - Y Fali – chwarter 2 – dim cynnydd – bydd briff drafft yn cael ei baratoi yn chwarter 3.
 - Ysgol Syr Thomas Jones a'r Ganolfan Hamdden i Borth Amlwch (yn cynnwys cyswllt i gyflogaeth) – chwarter 2 – Cwblhawyd Astudiaeth WelTAG Cam 3C ac Archwiliad Diogelwch Ffyrdd. Bydd Dyluniadau manwl yn cael eu cwblhau yn ystod chwarter 3 / 4, yn ogystal ag Ymgynghoriad Cyhoeddus.
- **Gwaith Mân (Pecyn Craidd)**
 - Roedd gweithgareddau yn ystod chwarter 2 yn cynnwys dylunio gwelliannau i'r pecyn methiannau difrifol ar gyfer 2023/24.
- **Datblygu Map Rhwydwaith Teithio Llesol a Gweithgareddau Monitro ac Arfarnu**
 - Mae gweithgareddau yn ystod chwarter 2 yn cynnwys cynhyrchu deunyddiau hyrwyddo a'u dosbarthu yn Sioe Môn, a chynhyrchu dogfennau ymgynghori.
 - £0.250m mewn perthynas â Phrif Gynllun Teithio Llesol Malltraeth - Niwbwrch (A4080) - yn ystod chwarter 2, mae gwaith mân wedi dechrau yn Niwbwrch ar y cysylltiadau llwybrau troed yn y pentref, paratowyd dyluniadau ar gyfer y groesfan ffurfiol ar yr A4080 a Mynediad y Cob a chynhaliwyd trafodaethau gyda Chyfoeth Naturiol Cymru ynghylch unrhyw ganiatâd fydd angen ar eu tir. O ran yr asesiad ehangach o'r coridor cyflawn o Bont Marcwis i Niwbwrch, derbyniwyd cadarnhad mewnol a gan Drafnidiaeth Cymru ynglŷn â sut i symud ymlaen i lunio lluniadau rhagarweiniol, a dyluniadau manwl wedi hynny.
 - £0.158m mewn perthynas â Phrif Gynllun Teithio Llesol Llanfairpwll – yn ystod chwarter 2, mae'r dyluniadau wedi cael eu diweddar'u'n fewnol ar gyfer yr elfen gwaith mân ar yr A5, er mwyn iddynt gael eu hystyried. O ran y llwybr o Lôn Graig i Lôn Refail, mae angen asesiad ar ochr arall y gerbyttfordd (ac mae trafodaethau gyda'r Weinyddiaeth Amddiffyn yn parhau).
 - £1.345m mewn perthynas â Phrif Gynllun Teithio Llesol Caergybi - Trearddur (Metro Gogledd Cymru) – yn ystod chwarter 2, aeth gwaith rhagddo i gwblhau'r dyluniadau a pharatoi ar gyfer cynnal ymgynghoriad, yn ogystal â pharatoi dogfennau tendr.
- **Cronfa Trawsnewid i Gerbydau Allyriadau Isel Iawn (ULEV) (2022/23)** – Mae'r holl weithgareddau'n gysylltiedig â chyllid 2022/23 wedi cael eu cwblhau. Mae'r Cyngor wedi sicrhau cyllid grant o gronfa ULEV LIC ar gyfer 2023/24 er mwyn cwblhau'r gwaith (yn unol â'r isod).
- **Cronfa Trawsnewid i Gerbydau Allyriadau Isel Iawn (ULEV) (2023/24)** – Dyfarnwyd £0.377m i gynorthwyo i gwblhau gweithgareddau a ddyfarnwyd yn 2022/23 a chyfleusterau gwefru ym Menllech, Canolfan Hamdden Amlwch a phentref y Fali. Yn ystod chwarter 2, cwblhawyd gwaith galluogi yng Nghanolfan Hamdden Caergybi a Sant Tysilio, cwblhawyd safleoedd Rhosneigr a Chemaes, parhau i asesu dogfennau caffael a thendr, paratoi cais cynllunio Hwb Gwefru ym Mhlas Arthur, a sicrhau cysylltiadau gan y Gweithredwr Rhwydwaith Ardal (DNO) yn Amlwch a'r Fali (mae angen trafodaethau pellach gyda SPEN mewn perthynas â Benllech).

- **Cronfa Trafnidiaeth Leol – gwella isadeiledd** – Cwblhawyd yr ymweliad derbyn safle ym mis Awst 2023 ac mae'r taliad cyfalaf olaf wedi'i dalu. Mae'r prosiect wedi'i gwblhau.
- **Cronfa Trafnidiaeth Leol** – Hawliwyd y cyllid grant a oedd yn weddill ar ddiwedd chwarter 1, yn unol ag amodau'r grant, a bydd gweithgareddau pellach yn gysylltiedig â'r cynllun hwn yn ystod chwarter 2 yn cael eu cyllido gan y gwasanaeth. Mae'r holl weithgareddau'n gysylltiedig â'r cynllun hwn wedi'u cwblhau.
- **Grant Gwres Carbon Isel (Swyddfeydd y Cyngor)** – Mae unrhyw waith sylweddol pellach wedi'i ohirio wrth aros am benderfyniad ar y cais cynllunio. Mae gwaith mân wedi parhau ar y safle serch hynny, a chynhaliwyd rhagor o arolygon, yn ogystal ag optimeiddio pypiau gwres a osodwyd ar do'r adeilad a gosod caledwedd rhwydweithio fel bod modd monitro systemau pypiau gwres ffynhonnell aer o bell, yn ogystal ag adnabod unrhyw broblemau. Gan fod y broses gynllunio'n cymryd mwy o amser na'r disgwyl, mae'n debygol bydd y prosiect bellach yn cael ei gwblhau yn ystod chwarter 4.
- **Llif Oleuadau Plas Arthur** – Rhoddwyd caniatâd cynllunio ym mis Medi. Cychwynnodd y prosiect ddydd Llun, 9 Hydref, a'r bwriad yw cwblhau'r gwaith erbyn dydd Gwener, 27 Hydref. Roedd y prosiect i fod i orffen yn gynt ond, herwydd tywydd drwg, bydd yn cael ei gwblhau erbyn diwedd mis Hydref. Bydd swyddogion Sefydliad Pêl-droed Cymru'n cynnal cyfarfod safle gyda'r Rheolwr Hamdden ddydd Llun, 23 Hydref, i drafod cynnydd.
- **Ysgol Uwchradd Bodedern - Cae 3G** - Dechreuodd y gwaith ganol Medi yn ôl y bwriad ond, oherwydd tywydd drwg, mae'r gwaith yn parhau i fynd rhagddo a rhagwelir y bydd wedi'i gwblhau erbyn canol mis Tachwedd.
- **Llawr Newydd yng Nghanolfan Hamdden Caergybi** – Sicrhawyd grant gwerth £0.100m gan Chwaraeon Cymru i osod llawr newydd yn y brif neuadd yng Nghanolfan Hamdden Caergybi. Bydd y prosiect hwn yn debyg i'r un a gwblhawyd yn Amlwch ym mis Gorffennaf 2023. Disgwylir i'r prosiect gostio oddeutu £0.140m, a bydd y Cyngor yn cyfrannu £0.140m o gyllid cyfatebol. Mae disgwyl i'r gwaith gychwyn ddechrau Chwefror 2024, ac mae amodau'r grant yn datgan bod rhaid ei gwblhau erbyn diwedd Mawrth 2024.
- **Porth Arfordirol Môn** – Derbyniwyd dau dendr ym mis Medi 2023, a'u harfarnu yn ôl pris ac ansawdd. Dyfarnwyd y gwaith i'r contractwr llwyddiannus ac mae cyfarfod safle wedi'i drefnu ar gyfer canol mis Hydref, a threfnwyd i'r prosiect gychwyn yn gynnar ym mis Tachwedd a'i gwblhau erbyn dechrau Mawrth 2024. Y dyddiad priso interim cyntaf ar gyfer y gwaith fydd 6 Rhagfyr 2023.
- **Grant Ysgolion Bro (2022/23)** – Derbyniwyd yr holl fidiau tendr ar gyfer nifer o brosiectau, ac mae'r rhan fwyaf o waith arnynt wedi'i gwblhau. Cwblhawyd y rhan fwyaf o'r gwaith erbyn diwedd yr Haf 2023 ac, felly, mae disgwyl i'r cyllid gael ei wario'n llawn.
- **Grant Ysgolion Bro (2023/24)** – Dyfarnwyd £0.200m yn 2023/24 i gefnogi prosiectau ymarferol ar raddfa fach a chanolig i agor ysgolion tu allan i oriau traddodiadol, yn benodol i addasu ysgolion yn ddiogel a'u hagor tu allan i oriau traddodiadol, i alluogi'r gymuned i ddefnyddio'r cyfleusterau. Mae'r swm a ddyfarnwyd yn gysylltiedig â thair ysgol benodol. Ni chafwyd unrhyw wariant ar y cynllun hwn yn ystod chwarter 2, ond mae disgwyl i'r gyllideb gael ei gwario'n llawn.
- **Grant Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY) (2022/23)** – Cwblhawyd y rhan fwyaf o'r gwaith o dan y cynllun hwn yn ystod gwyliau'r Haf 2023. Bydd gweddill y gwaith yn cael ei wneud yn ystod tymor ysgol, rhwng Medi a Thachwedd 2023. Dyrannwyd swm i wneud gwaith yn Ysgol Uwchradd Caergybi, ond nid yw'n bosib gwneud hyn o fewn yr amserlen wreiddiol bellach, ac mae disgwyl tanwariant yn y gyllideb oherwydd hynny. Mae trafodaethau'n mynd rhagddynt gyda Llywodraeth Cymru i benderfynu a oes modd dwyn y tanwariant ymlaen i'w wario ar weithgareddau eraill, neu a fydd rhaid ei ad-dalu.
- **Grant Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY) (2023/24)** – Llwyddwyd i sicrhau £0.478m gan Lywodraeth Cymru i wneud y gorau o amgylcheddau dysgu ar gyfer plant a phobl ifanc anabl, neu sydd ag anghenion dysgu ychwanegol, er mwyn gwella hygyrchedd, hyrwyddo arfer cynhwysol, cefnogi dysgu a llesiant disgyblion. Mae'r tîm ADY wedi adnabod gwaith ac, er bod disgwyl i'r grant gael ei wario'n llawn, mae hyn yn dibynnu ar nifer o ffactorau, megis medru gwneud y gwaith yn ystod tymor ysgol a bod adnoddau ar gael i gydlynu'r gwaith.

- Dyfarnwyd cyllid gofal cymdeithasol gan y Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol o nifer o ffrydiau cyllido gwahanol, fel a ganlyn:-
 - **Y Gronfa Gofal Integredig (ICF)** – hawliwyd £0.694m drwy'r ICF mewn blynyddoedd blaenorol a'i ddwyn ymlaen er mwyn caniatáu i brosiectau lithro i'w cwblhau yn 2023/24. Mae'r arian sy'n cael ei reoli fel rhan o'r rhaglen yn cynnwys y 4 prosiect isod:-
 - Cartrefi Clyd arbenigol;
 - Gofal Ychwanegol yn ne'r Ynys;
 - Buddsoddiad Cyfeillgar i'r Anabl;
 - Anabledau Dysgu: Galluogi Mynediad.

Ar hyn o bryd, rhagwelir y bydd y cyllid sy'n weddill yn cael ei wario'n llawn yn ystod y flwyddyn ariannol yma, a chaiff ei ddefnyddio fel cyfraniad tuag at y cynlluniau gwario uchod sydd wedi eu cynnwys yng nghyllideb y CRT.

- **Y Gronfa Gyfalaf Integreiddio ac Ail-gydbwyso** –(IRCF) - Dyfarnwyd £0.244m o gyllid cyfalaf drwy'r IRCF i gyllido:-
 - HWB Llesiant Amlwch (£0.128m) – Bydd y cyllid yn cael ei ddefnyddio i gefnogi hygyrchedd ar gyfer unigolion sy'n cymryd rhan mewn gweithgareddau. Bydd rhywfaint o'r cyllid hefyd yn cael ei fuddsoddi mewn ardal lesiant a gweithfan achlysurol i staff yr awdurdod lleol a'r trydydd sector er mwyn cynnal cyfarfodydd neu ddiwyddiadau gydag unigolion, teuluoedd a gofalwyr. Gwariwyd £104k yn 2022/23 a gwariwyd y gweddill (£25k) yn ystod 2023/24 i gwblhau'r prosiect. Roedd y prosiect wedi'i gwblhau erbyn diwedd Mehefin 2023.
 - Cartrefi Gofal Dementia Gyfeillgar (£0.115m) - Bydd y cyllid yn cael ei ddefnyddio i greu trydedd uned ddiogel yng nghartref gofal Garreglwyd i gefnogi cynnydd mewn cymorth dementia arbenigol yn lleol. Cychwynwyd y prosiect ym mis Mehefin 2023 ac mae bellach wedi'i gwblhau.
- **Y Gronfa Tai â Gofal (CTG)** – Dyfarnwyd cyllid cyfalaf gwerth £1.1m o'r CTG ar gyfer 2022/23 a 2023/24 i gefnogi'r prosiect Cartrefi Clyd a chyllido'r gwaith o adnewyddu dau gartref a buddsoddi, o bosib, mewn uned seibiant dros nos ar un safle. Hawliwyd £0.445m yn 2022/23, a bydd y swm o £0.655m sy'n weddill ar gael yn 2023/24. Mae un eiddo wedi cael ei adnewyddu'n llawn ac mae gwaith yn mynd rhagddo ar yr ail eiddo, gyda'r nod o gwblhau'r gwaith erbyn diwedd Awst 2023. Bydd y trydydd eiddo'n golygu adeiladu uned bwrrpasol ac mae'r broses cyn cyflwyno cais cynllunio'n mynd rhagddi yn awr. Ar hyn o bryd, disgwylir y bydd swm o £0.300m yn cael ei hawlio yn 2023/24, gyda chais i'r swm sy'n weddill gael ei ddwyn ymlaen er mwyn cwblhau'r gweithgareddau uchod yn ystod blwyddyn ariannol 2024/25.

3.2 Derbyniadau Cyfalaf

3.2.1 Dyma'r derbyniadau cyfalaf ar gyfer y flwyddyn hyd yma a'r derbyniadau cyfalaf y cyllidwyd ar eu cyfer:-

	Cyllideb 2023/24 £'000	Derbyniwyd hyd at 30 Medi 2023 £'000	Rhagolwg hyd at 31 Mawrth 2024 £'000
Cronfa'r Cyngor:			
Mân-ddaliadau	0	0	0
Cyffredinol	584	129	548
Diwydiannol	0	0	0
Ysgolion	480	0	480
Cyfanswm	1,064	129	1,028

3.2.2 Y derbyniadau cyfalaf a ragwelir ar 31 Mawrth 2024 yw £1.028m, ac roedd £0.129m wedi'i dderbyn hyd at 30 Medi 2023 (13%).

3.2.3 Er bod y derbyniadau cyfalaf a ragwelir yn £1.028m, mae £2.932m o dderbyniadau cyfalaf ar gael i gyllido'r rhaglen gyfalaf, gan fod £1.904m o dderbyniadau cyfalaf wedi eu dwyn ymlaen o 2022/23 yn y gronfa wrth gefn derbyniadau cyfalaf. Ni fydd y cyfan o'r swm hwn ar gael i gyllido rhaglen gyfalaf y gronfa gyffredinol gan y bydd cyllid yn cael ei neilltuo i gyllido rhaglen Cymunedau Dysgu Cynaliadwy, fel rhan o gyllideb cyfatebol Cyngor Sir Ynys Môn, yn ogystal â chronfa wrth gefn glustnodedig Hamdden i gyllido gwelliannau ym maes hamdden, a chyllid a glustnodwyd ar gyfer cynlluniau sydd wedi llithro o'r flwyddyn ddiwethaf.

4. **GWARIANT GWIRIONEDDOL A RAGWELIR YN 2023/24**

4.1 Isod ceir tabl sy'n dangos y Gwariant a ragwelir ar 31 Mawrth 2024 a'r cyllid diwygiedig:-

Gwasanaeth	Cyllideb Flynyddol £'000	Gwariant a Ragwelir £'000	(Tan) / Gorwariant a Ragwelir £'000	Amrywiant %
Tai – Cronfa Gyffredinol	1,877	1,386	(491)	(26)
Tai – CRT	19,988	21,878	1,890	9
Dysgu Gydol Oes	12,876	11,368	(1,508)	(12)
Economaidd ac Adfywio	14,340	13,801	(539)	(4)
Priffyrdd	8,528	8,053	(475)	(6)
Rheoli Gwastraff	366	77	(289)	(79)
Eiddo	1,440	1,143	(297)	(21)
Trawsnewid	391	391	0	0
Gwasanaethau Oedolion	212	212	0	0
Cyfanswm	60,018	58,309	(1,709)	(3)
Cyllidir Gan:	Cyllideb Flynyddol £'000	Cyllid a Ragwelir £'000	Amrywiant £'000	Amrywiant %
Grant Cyfalaf	35,229	33,774	(1,455)	(4)
Derbyniadau Cyfalaf	443	233	(210)	(47)
Benthyca â Chefnogaeth	8,500	7,210	(1,290)	(15)
Benthyca Di gefnogaeth	38	38	0	0
Cyfraniad Refeniw	11,635	13,525	1,890	16
Cronfeydd wrth Gefn	4,096	3,452	(644)	(16)
Benthyciad	77	77	0	0
Cyfanswm Cyllid	60,018	58,309	(1,709)	(3)

4.2 Fel y gwelir yn Nhabl 4.1 (uchod), y tanwariant a ragwelir ar y rhaglen gyfalaf ar gyfer 2023/24 yw £1.709m, gyda'r posibilrwydd y bydd yn llithro i raglen gyfalaf 2024/25. Bydd y cyllid ar gyfer y llithriad hwn hefyd yn llithro i 2024/25 a bydd yn cael ei ystyried wrth lunio'r Datganiad ar y Strategaeth Rheoli Trysorlys, y Strategaeth Gyfalaf a'r Rhaglen Gyfalaf ar gyfer 2024/25.

Rhagwelir gorwariant o £1.890m yn y CRT, ac mae manylion pellach wedi'u cynnwys yn yr adroddiad monitro'r gyllideb CRT ar gyfer chwarter 2, a gyflwynir i'r Pwyllgor hwn ar 28 Tachwedd 2023.

Mae'r tanwariant sylweddol a ragwelir yn rhaglen gyfalaf y gronfa gyffredinol yn cael ei grynhai isod:-

Dysgu Gydol Oes

Rhagwelir tanwariant ar addasu adeiladau addysg ar gyfer yr anabl. Mae'r ffaith fod y Grant Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY) ar gael yn golygu fod llawer o'r gwaith y byddid wedi ei gyllido o'r gyllideb hon yn arferol yn cael ei gyllido gan gyllid grant. Gofynnwyd am gael trosglwyddo'r gyllideb hon i 2024/25, gan fod arolygon yn cael eu cynnal ar adeiladau ysgol ac maent yn debygol o ddatgelu gwaith angenrheidiol sydd angen ei wneud, ac nid oes sicrwydd y bydd grantiau ADY ar gael yn y dyfodol.

Rhagwelir tanwariant hefyd mewn perthynas â'r Cynllun Diogelwch Ysgolion. Oherwydd sgôp y gwaith ar gyfer y gyllideb sy'n weddill a'r broses gynllunio y mae'n rhaid ei dilyn, rhagwelir na fydd modd gwneud y gwaith tan Haf 2024 ac, felly, gofynnir am gael dwyn ymlaen unrhyw danwariant yn y gyllideb hon i 2024/25 er mwyn gwneud y gwaith angenrheidiol.

Rhagwelir bellach y bydd tanwariant ar waith cyfalaf mewn adeiladau ysgol. Mae capasiti staff wedi cael ei flaenoriaethu a'i ailgyfeirio i ddelio gyda'r sefyllfa'n gysylltiedig â RAAC mewn ysgolion, ac i wireddu gwaith adeiladu ychwanegol a gyllidir gan grant ar Adeiladau Addysg ac Adeiladau Eraill, a rhoddir blaenoriaeth i'r gwaith sy'n cael ei cyllido gan grantiau oherwydd yr amodau grant. Mae ymgynghorwyr allanol yn cael eu defnyddio i ddarparu rhywfaint o gapasiti ychwanegol, ond mae'r costau'n sylweddol ac nid dyma'r ateb a ffafrir gan y Swyddogaeth Eiddo. Gofynnir ar hyn o bryd bod unrhyw danwariant yn y gyllideb hon yn cael ei ddwyn ymlaen i 2024/25 er mwyn gwneud unrhyw waith ychwanegol cyfalaf yn ystod y flwyddyn ariannol nesaf.

Priffyrdd

Mae'r tanwariant a ragwelir yn y cynlluniau Priffyrdd yn gysylltiedig â chynlluniau llifogydd amrywiol, yn bennaf am eu bod yn pontio dwy flwyddyn ariannol a bydd rhai ohonynt yn cael eu cwblhau yn ystod blwyddyn ariannol 2024/25. Bydd y cyllid yn llithro i'r flwyddyn ariannol nesaf hefyd, fel y disgrifir uchod, ac ni fydd unrhyw gyllid yn cael ei golli.

Eiddo

Ni fydd cyllideb y cynllun Uwchraddio Toiledau Cyhoeddus yn cael ei gwario'n llawn, ac amcangyfrifir na fydd unrhyw wariant o'r gyllideb hon yn ystod y flwyddyn ariannol gyfredol, heblaw am ddarparu cyllid cyfatebol ar gyfer Cynllun Porth Arfordirol Môn, fel y nodwyd uchod. Mae'r gwasanaeth wrthi'n datblygu cynllun gwella toiledau cyhoeddus, a bydd hynny'n rhoi gwell syniad o'r gofynion cyfalaf mewn blynyddoedd i ddod. Rhagwelir hefyd y gallai cyllid grant pellach fod ar gael yn ystod y flwyddyn ariannol nesaf ar gyfer gwaith cyfalaf ar doiledau cyhoeddus, a byddai modd defnyddio rhan o'r gyllideb hon, eto, fel cyllid cyfatebol os cyfyd y cyfle.

Rheoli Gwastraff

Ni fydd y gyllideb ar gyfer Offer Ailgyrchu'n cael ei wario'n llawn, a rhagwelir tanwariant. Mae'r gwasanaeth wedi adolygu a blaenoriaethu gwariant cyfalaf, yn unol â'u strategaeth a'r cynllun ariannol 5 mlynedd, ac maent yn caffael pedair eitem peiriannau a pheirianwaith. Er hynny, mae'r cyfnod arweiniol posib yn dilyn dyfarnu'r tendrau llwyddiannus yn golygu nad yw'r peiriannau a'r pheirianwaith yn debygol o gael eu cyflenwi yn ystod y flwyddyn ariannol hon. Mae'r cyllid wedi'i ymrwymo'n llawn er hynny.

Economaidd ac Adfywio

Mae Cynllun Adfywio Caergybi (Cam II THI) bellach yn rhagweld tanwariant yn erbyn y gyllideb ar ddiwedd chwarter 2. Mae'r gwariant wedi arafu yn ystod y flwyddyn ariannol hon, a rhagwelir y bydd mwy o wariant yn ystod chwarter 4 wrth i waith ar y prosiectau llai gychwyn ar y safleoedd, tra bydd y prosiectau mwy yn parhau i gael eu datblygu oherwydd eu maint a'u cymhlethdod. Bydd y mwyafrif o'r gwariant, felly'n digwydd yn 2024/25 mewn gwirionedd.

Mae'r cynllun Isadeiledd Morwrol yn rhagweld tanwariant yn ystod y flwyddyn ariannol hon, a hynny oherwydd y trafodaethau diweddar gyda RWE ynghylch y defnydd posib, gan olygu fod rhaid newid y dyluniad unwaith eto. Mae'r cynllun yn cael ei ail-ddylunio ar hyn o bryd ac, oherwydd yr amseru, mae cais i ddwyn y gyllideb ymlaen i 2024/25 er mwyn cwblhau'r cynllun.

Ni fydd y gyllideb ar gyfer camerâu gorfodaeth ar lithrfa Porth y Wrach yn cael ei gwario yn ystod y flwyddyn ariannol bresennol, ac mae'r gwasanaeth yn ailasesu'r angen am y gyllideb.

- 4.3** Y Gofyniad Cyllido Cyfalaf a ragwelir ar 31 Mawrth 2024 yw £149.899m, sef y gofyn sylfaenol i'r Awdurdod fenthyca er mwyn cyllido ei Raglen Gyfalaf. Ar hyn o bryd mae benthyca allanol yn £123.608m, gan olygu, yn ei hanfod, bod angen i'r Awdurdod fenthyg £26.291m i gyllido'r Rhaglen Gyfalaf bresennol. Os caiff y cyllid hwn ei fenthyca'n allanol, ni fydd yr Awdurdod yn mynd tu hwnt i'r terfynau benthyca a gymeradwywyd, yn unol â'r Datganiad ar y Strategaeth Rheoli Trysorlys 2023/24 (Atodiad 11).

5. BLYNYDDOEDD Y DYFODOL

- 5.1** Argymhellodd y Strategaeth Gyfalaf y dylai'r cyllid ar gyfer Rhaglen Gyfalaf 2023/24 gael ei gyfyngu i gyfanswm y grant cyfalaf cyffredinol a benthyca â chefnogaeth (fel y penderfynir gan Lywodraeth Cymru) a gwerth amcangyfrifedig unrhyw dderbyniadau cyfalaf a ddaw i law. Disgwylir y bydd rhaglen gyfalaf 2024/25 yn dilyn yr un egwyddor, gyda'r grant cyfalaf cyffredinol a benthyca â chefnogaeth yn cael eu defnyddio i gyllido adnewyddu cerbydau bob blwyddyn, buddsoddi mewn TGCh, adnewyddu asedau cyfredol a dyraniad blynyddol i dalu am gost y grantiau statudol i ddarparu Cyfleusterau i'r Anabl. Bydd cyllid ar gael hefyd ar gyfer ail-wynebu ffyrdd a phrosiectau cyfalaf sy'n denu grantiau allanol, a byddant yn cael eu gwerthuso fesul achos.

Ar ôl i'r prosiectau uchod gael eu cyllido, bydd unrhyw gyllid dros ben yn cael ei ddefnyddio i gyllido cynlluniau cyfalaf newydd, gyda blaenoriaeth yn cael ei roi i brosiectau sy'n cyfrannu at amcanion y Cyngor, fel y nodir nhw yng Nghynllun y Cyngor 2022 – 2027, ac unrhyw gynlluniau a all gynhyrchu arbedion referiw neu gynhyrchu incwm ychwanegol.

6. CASGLIAD

- 6.1** Dengys y canlyniadau ar ddiwedd chwarter 2, a'r gwariant cysylltiedig a ragwelir, fod y mwyafrif o brosiectau ar darged i'w cwblhau o fewn y gyllideb. Er bod disgwyl i rai prosiectau danwario ar hyn o bryd, rhaid nodi fod y cyllidebau wedi cael eu hymrwymo a bod gofyn amdanynt, a gofynnir i'r cynlluniau hyn lithro i 2024/25 er mwyn eu cwblhau yn ystod y flwyddyn ariannol nesaf. Mae'r Cyngor hefyd yn disgwyl derbyn £1.028m o Dderbyniadau Cyfalaf yn 2023/24 i gyfrannu tuag at gyllido'r Rhaglen Gyfalaf.

ATODIAD B

Crynodeb o Wariant Prosiectau Cyfalaf hyd yma yn erbyn y Gyllideb Gyfalaf a'r Gwariant a Ragwelir ar Ddiwedd y Flwyddyn

Gwasanaeth	Cyllideb Flynyddol (£)	Cyllideb a Broffilwyd (£)	Gwariant Gwirioneddol (£)	Gwariant wedi ei Ymrwymo (£)	Cyfanswm Gwariant (£)	Amrywiant i'r Proffil (£)	Cyllideb a Broffiliwyd wedi ei wario (%)	Cyllideb Flynyddol wedi ei wario (%)	Gwariant a Ragwelir (£)	Gor / Tanwariant a Ragamcenir (£)	Amrywiant (%)
Cronfa Gyffredinol Tai											
Grantiau Cyfleusterau i'r Anabl	1,215,948	500,000	476,941	0	476,941	(23,059)	95	39	1,215,948	0	0
Grant Galluogi	139,786	10,000	6,612	0	6,612	(3,388)	66	5	139,786	0	0
Safle Preswyl ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr	490,841	0	0	0	0	(0)	0	0	0	(490,841)	(100)
Tai Fforddiadwy	30,650	0	0	0	0	(0)	0	0	30,650	0	0
CYFANSWM	1,877,225	510,000	483,553	0	483,553	(26,447)	95	26	1,386,384	(490,841)	(26)
CRT Tai											
Contract Gwres Canolog	1,250,000	485,000	484,052	0	484,052	(948)	100	39	1,250,000	0	0
Contract Gwaith Cynnal a Chadw a Gynlluniwyd	4,450,000	1,560,000	1,555,848	0	1,555,848	(4,152)	100	35	4,450,000	0	0
Gwella Perfformiad Ynni	600,000	250,000	0	0	0	(250,000)	0	0	100,000	(500,000)	(83)
Gwaith Amgylcheddol	700,000	160,070	110,070	0	110,070	(50,000)	69	16	600,000	(100,000)	(14)
Prynu Eiddo Presennol a datblygu eiddo newydd	10,288,000	3,346,880	4,541,880	0	4,541,880	1,195,000	136	44	12,677,802	2,389,802	23
Addasiadau Sector Gyhoeddus	400,000	208,295	258,295	0	258,295	50,000	124	65	500,000	100,000	25
Risg Tan	400,000	45,000	45,120	0	45,120	120	100	11	400,000	0	0
SATC	1,900,000	947,500	947,491	0	947,491	(9)	100	50	1,900,000	0	0
CYFANSWM	19,988,000	7,002,745	7,942,755	0	7,942,755	940,010	113	40	21,877,802	1,889,802	9
Dysgu Gydol Oes											
Mynediad i'r Anabl mewn Adeiladau											
Addysgol	144,512	21,500	21,418	0	21,418	(82)	100	15	21,418	(123,094)	(85)
Adnewyddu Adeiladau Addysg	2,186,208	880,472	812,703	0	812,703	(67,769)	92	37	1,986,208	(200,000)	(9)
Diogelwch Ysgolion	107,648	15,000	14,480	0	14,480	(520)	97	13	33,000	(74,648)	(69)
Grant Cinio Ysgol am Ddim	600,205	250,000	223,246	0	223,246	(26,754)	89	37	600,205	0	0
Canopiau Allanol	22,420	22,420	19,343	0	19,343	(3,077)	86	86	22,420	0	0
Grant Anghenion Dysgu Ychwanegol	435,677	130,000	129,075	0	129,075	(925)	99	30	320,677	(115,000)	(26)
Grant Anghenion Dysgu Ychwanegol 2023/24	478,225	0	0	0	0	(0)	0	0	478,225	0	0
Ysgolion Bro	450,993	350,000	353,075	0	353,075	3,075	101	78	450,993	0	0
Ysgolion Bro 2023/24	200,000	0	0	0	0	(0)	0	0	200,000	0	0
Ysgol Uwchradd Bodedern – caeau chwarae	330,000	15,000	17,081	305,699	322,780	307,780	2,152	98	330,000	0	0
Grant Cynyddu Capasiti ar gyfer Gofal Plant (cynllun grant)	380,000	10,000	9,769	0	9,769	(231)	98	3	380,000	0	0
Grant Cynyddu Capasiti ar gyfer Gofal Plant (darpariaethau Gofal Plant)	49,481	52,000	51,615	0	51,615	(385)	99	104	52,000	2,519	5
Uned Gofal Plant y Fali	850,000	10,000	9,232	0	9,232	(768)	92	1	850,000	0	0
Cwblhau Rhaglen Band A	370,000	200,000	211,023	25,668	236,691	36,691	118	64	370,000	0	0
Cychwyn Rhaglen Band B	6,269,995	2,500,000	2,272,616	1,300	2,273,916	(226,084)	91	36	5,273,916	(996,079)	(16)
CYFANSWM	12,875,364	4,456,392	4,144,675	332,667	4,477,342	20,949	100	35	11,369,062	(1,506,302)	(12)

Gwasanaeth	Cyllideb Flynyddol (£)	Cyllideb a Broffiliwyd (£)	Gwariant Gwirioneddol (£)	Gwariant wedi ei Ymrwymo (£)	Cyfanswm Gwariant (£)	Variance to profile (£)	Cyllideb a Broffiliwyd wedi ei wario (%)	Cyllideb Flynyddol wedi ei wario (%)	Gwariant a Ragwelir (£)	Tros / Tan a Ragamcener (£)	Amrywiant (%)
Economaidd ac Adfywio											
Ystafell Fitrwydd Amlwch	1,468	0	0	0	0	(0)	0	0	1,468	0	0
Canolfan Hamdden Amlwch - Llawr	75,635	75,635	75,635	0	75,635	(0)	100	100	75,635	(0)	(0)
Plas Arthur 3G Llif Oleuadau	74,514	75,000	5,125	69,389	74,514	(486)	99	100	74,514	0	0
Canolfan Hamdden Caergybi - Llawr	140,000	0	0	0	0	(0)	0	0	140,000	0	0
Porth Twristiaeth	50,000	5,000	3,605	0	3,605	(1,395)	72	7	50,000	0	0
Partneriaeth Tirlun Caergybi	50,000	40,000	37,077	0	37,077	(2,923)	93	74	50,000	0	0
Adfywio Caergybi (THI Cam II)	762,000	150,000	45,581	116,844	162,425	12,425	108	21	400,000	(362,000)	(48)
Parc y Morglawdd	110,000	80,000	80,149	0	80,149	149	100	73	110,000	0	0
Penrhos Cam 2	23,345	23,345	23,345	0	23,345	0	100	100	23,345	0	0
Penrhos Cam 3	2,820,804	2,000,000	1,938,525	30,980	1,969,505	(30,495)	98	70	2,820,804	0	0
Datblygu Economaidd a Lles Amgylcheddol	122,543	0	0	0	0	(0)	0	0	122,543	0	0
Llithfra Porth y Wrach – Camerâu Gorfodi	30,000	0	0	0	0	(0)	0	0	0	(30,000)	(100)
Canolfan Gymunedol Newry	52,289	0	0	0	0	(0)	0	0	52,289	0	0
Safle Porth JV	21,514	0	0	0	0	(0)	0	0	21,514	0	0
Isadeiledd Morwrol	177,514	30,000	0	28,573	28,573	(1,427)	95	16	30,000	(147,514)	(83)
Isadeiledd Ymwelwyr	198,930	0	0	0	0	(0)	0	0	198,930	0	0
Melin Llynon	70,397	60,000	58,751	3,925	62,676	2,676	104	89	70,397	0	0
Grant Covid Trawsnewid Trefi	10,064	0	0	0	0	(0)	0	0	10,064	0	0
Porth Arfordir Môn	313,000	0	0	0	0	(0)	0	0	313,000	0	0
Cronfa Ffyniant Bro	9,236,000	1,500,000	1,379,602	0	1,379,602	(120,398)	92	15	9,236,000	0	0
CYFANSWM	14,340,017	4,038,981	3,647,394	249,711	3,897,105	(141,876)	96	27	13,800,503	(539,514)	(4)
Prifffydd											
Uwchraddio peiriannau talu ac arddangos mewn meysydd parcio	4,533	4,533	0	5,469	5,469	936	121	121	5,469	936	21
Cerbydau	800,408	300,000	143,253	169,540	312,793	12,793	104	39	800,408	0	0
Peiriannau Graeanu	250,000	0	0	0	0	(0)	0	0	250,000	0	0
Ail-wynebu Prifffydd	2,500,000	1,250,000	1,222,833	0	1,222,833	(27,167)	98	49	2,500,000	0	0
Cynllun Llifogydd Llanfair	391,646	10,000	11,475	0	11,475	1,475	115	3	11,475	(380,171)	(97)
Cynllun Llifogydd Menai – Cynllun Busnes Llawn	150,771	35,000	35,000	0	35,000	0	100	23	50,000	(100,771)	(67)
Adeiladu – Y Fali	13,248	1,000	630	0	630	(370)	63	5	13,248	0	0
Cynlluniau Cymorth Llifogydd (Cyllid Cyfateb)	346,800	0	0	0	0	(0)	0	0	346,800	0	0
Mill Lane – NFM	30,888	30,000	36,712	0	36,712	6,712	122	119	36,712	5,824	19
Buddsoddi i Arbed – Cerbydau	5,068	0	0	0	0	(0)	0	0	5,068	0	0
Gwaith grantiau ar raddfa isel	728,834	40,000	37,562	0	37,562	(2,438)	94	5	728,834	0	0
Teithio Llesol	2,253,103	50,000	45,954	0	45,954	(4,046)	92	2	2,253,103	0	0
Cronfa Trafndiaeth Leol - Gwella Isadeiledd Bysiau 2021/22	28,014	0	0	0	0	(0)	0	0	28,014	0	0
Cronfa Trafndiaeth Leol - Gwella Isadeiledd Bysiau 2022/23	383,825	383,825	383,825	0	383,825	0	100	100	383,825	0	0
Cronfa Trawsnewid Cerbydau - Pwyntiau Gwefru											
Cerbydau Trydan	57,334	57,334	56,958	0	56,958	(376)	99	99	56,958	(376)	(1)
Strydoedd Mwy Diogel	18,000	18,000	17,100	0	17,100	(900)	95	95	18,000	0	0
Cronfa Trawsnewid Cerbydau - Pwyntiau Gwefru											
Cerbydau Trydan 2023/24	376,550	25,000	24,368	13,613	37,981	12,981	152	10	376,550	0	0
Isadeiledd Gwefru Codi Tâl Cerbydau Trydan	189,152	5,000	3,257	0	3,257	(1,743)	65	2	189,152	0	0
CYFANSWM	8,528,174	2,209,692	2,018,928	188,622	2,207,549	(2,143)	100	26	8,053,615	(474,559)	(6)

Gwasanaeth	Cyllideb Flynyddol (£)	Cyllideb a Broffiliwyd (£)	Gwariant Gwirioneddol (£)	Gwariant wedi ei Ymrwymo (£)	Cyfanswm Gwariant (£)	Variance to profile (£)	Cyllideb a Broffiliwyd wedi ei wario (%)	Cyllideb Flynyddol wedi ei wario (%)	Gwariant a Ragwelir (£)	Tros / Tan a Ragamcenir (£)	Amrywiant (%)
Rheoli Gwastraff											
Gwaith IVC	13,595	0	0	0	0	(0)	0	0	13,595	0	0
Offer Ailgylchu To Gwalchmai	289,315	0	0	0	0	(0)	0	0	0	(289,315)	(100)
	63,000	30,000	28,547	0	28,547	(1,453)	95	45	63,000	0	0
CYFANSWM	365,910	30,000	28,547	0	28,547	(1,453)	95	8	76,595	(289,315)	(79)
Eiddo											
Adnewyddu Asedau Presennol	1,040,546	337,324	203,611	2,380	205,991	(131,333)	61	20	1,040,546	0	0
Eiddo Buddsoddi i Arbed	77,068	0	0	0	0	(0)	0	0	77,068	0	0
Grant Gwres Carbon Iseol – Swyddfeydd y Cyngor	23,900	23,900	0	0	0	(23,900)	0	0	23,900	0	0
Uwchraddio Toiledau Cyhoeddus	298,839	0	0	0	0	(0)	0	0	0	(298,839)	(100)
CYFANSWM	1,440,353	361,224	203,611	2,380	205,991	(155,233)	57	14	1,141,514	(298,839)	(21)
Trawsnewid											
TGCh – Isadeiledd Craidd	135,278	33,820	15,734	17,140	32,874	(946)	97	24	135,278	0	0
TGCh – Adnewyddu Cyfrifiaduron	99,456	0	0	0	0	(0)	0	0	99,456	0	0
TGCh – Trosglwyddo Cysylltu MŌn i PSBA	43,088	50,000	18,493	28,718	47,211	(2,789)	94	110	43,088	0	0
Hwb TG	113,471	113,471	19,474	93,998	113,471	0	100	100	113,471	0	0
CYFANSWM	391,293	197,291	53,700	139,856	193,556	(3,735)	98	49	391,293	0	0
Gwasanaethau Oedolion											
Cronfa Gyfalaf Integreiddio ac ail-gydwbyso (IRCF)	175,066	170,000	169,981	0	169,981	(19)	100	97	175,066	0	0
Bryn Hwfa Hwb Cymunedol	13,155	0	0	0	0	(0)	0	0	13,155	0	0
Adnewyddu Plas Mona	24,104	24,104	10,007	0	10,007	(14,097)	42	42	24,104	0	0
CYFANSWM	212,325	194,104	179,989	0	179,989	(14,115)	93	85	212,325	0	0
CYFANSWM	60,018,660	19,000,429	18,703,152	913,235	19,616,387	615,958	103	33	58,309,092	(1,709,568)	(3)

ATODIAD C

Newidiadau i gyllidebau / cynlluniau ychwanegol wedi'u hychwanegu ers gosod y Gyllideb

Cynllun	Cyllideb £	CYLLIDO						
		Grant £	Cyfraniad Refeniw £	Cronfa Wrth Gefn Derbyniadau Cyfalaf £	Arian Wrth Gefn Cyfalaf £	Benthyca a Chefnogaeth £	Benthyca Di- gefnogaeth £	Arian wrth Gefn Arall £
Ail-wynebu Priffyrdd *	0	(1,701,000)				591,000		1,110,000
Ysgolion Bro	200,000	200,000						
Galluogi	139,786	139,786						
Teithio Llesol	2,253,103	2,253,103						
Mill Lane NFM	(241,640)	(241,640)						
Cerbydau Allyriadau Isel lawn ULEV	376,550	376,550						
Y Pethau Pwysig	250,400	250,400						
Grantiau Bychain Gwarchod Plant	380,000	380,000						
Lifoleuadau Plas Arthur	51,305	51,305						
Caeau Chwarae Bodedern	330,000	300,000						30,000
Parc Morglawdd	110,000	110,000						
Strydoedd mwy Diogel	18,000	18,000						
Cam 3	22,187	22,187						
Cam 3	398,617	398,617						
Llangefni JV	21,514	21,514						
Grantiau graddfa bychain	606,446	606,446						
Grantiau graddfa bychain CRT***	47,388							47,388
ICF	821,000	1,229,000	(875,945)			467,945		
Corn Hir	(693,966)		(226,021)			(467,945)		
Cerbydau **	370,000	107,328				262,672		
Cerbydau Graeanu**	0	58,000		(58,000)				
Cyllideb TG **	0	150,000		(150,000)				
Strwythur Mill Lane	0	292,000		(292,000)				
Ail-gylchu Gwastraff	30,888	26,255			4,633			
Anghenion Dysgu Ychwanegol 2023/24	70,634	70,634						
Uned Gwarchod Plant y Fali	478,225	478,225						
To Gwalchmai	850,000	850,000						
Canolfan Hamdden Caergybi	63,000							63,000
Pot Cyfalaf Hamdden	140,000	100,000				36,949		3,051
Hwb TG	(36,949)					(36,949)		
Band B	(39,221)	(39,221)						
Isadeiledd Bysiau 2022/23	305,995	1,827,497				1,275,498	(2,797,000)	
CRT	(4,027)	(61,589)				57,562		
	0	1,680,000	(1,680,000)					
CYFANSWM	7,319,235	9,953,397	(2,781,966)	(500,000)	62,195	2,129,170	(2,797,000)	1,253,439

*Yn gynwysedig yng nghyllideb 2023/24 mae £1.701m o gyllid o grant cyffredinol cyfalaf ychwanegol. Ar ôl adolygu cyfyngiadau ac amodau'r grant, roedd rhaid ei ddefnyddio yn 2022/23 ac, felly, cafodd y grant ei ddefnyddio i gyllido gwariant cyfalaf yn 2022/23, yn lle cyllid o adnoddau'r Awdurdod ei hun. Caiff y cyllid o'r grant a arbedwyd gan yr Awdurdod yma ei ddefnyddio i gyllido gwariant cyfalaf yn 2023/24.

** Ail-ddyrano cyllid o'r hyn oedd wedi ei gyllido'n wreiddiol gan dderbyniadau cyfalaf yn rhaglen 2023/24, i gael ei gyllido gan grant cyfalaf cyffredinol.

*** Yn gynwysedig yng nghyllideb CRT 2023/24, roedd tanamcangyfrif o gyllid grant ac, ynghyd â'r cynnydd angenrheidiol yn y gyllideb, mae'r cyllid nawr wedi cael ei ddiwygio.